

bila v bitki pri Št. Petru ujeta. Ema se je borila v moški preobleki in v viteški opremi proti vojski štajerske gospode. Vjetnike so odtirali zmagovalci v Celje, kjer je bil kapitan Pavel v ječi obglavljen. Ema se bičali in jo izpustili.

Kmečka junakinja Ema se vrne na Pilštajn

In postane duša kmečkega gibanja po zatrtem puntu. Začnejo kmalu po vstaji leta 1573 huda leta, slabe letine in l. 1578 je obiskala kraje ob Sotli in Bistrici strašna kuga, ki je kosila najprej med Hrvati po Zagorju in je bila zanešana po beraču na Pilštajn. Nič hudega sluteč obišče svoja posestva na Pilštajnu krški škof, katerega zaloti grozna morilka. Večina njegovega spremstva pomrje na kugi in škof je ves obupan ter pusti trg Pilštajn zastražiti, da ne sme nikdo ven in ne noter. Neustrašeno Ema zasačijo in zagrabi, ker je uhajala v nočeh s svojimi hlapci in deklami preko obzidja. Pripeljejo jo pred škofa, kjer prizna, da se ni držala njegove prepovedi. Ljubezen do bližnjega jo je gnala z živili med okužence, ki so umirali od vseh zapuščenosti. Junakinja da škofu nasvet, naj odpre na smrt izstradanim siromakom polne grajske žitnice po vseh svojih gradovih in ko se bo narod nekoliko poživil, pa v procesijah k naši ljubi Gospej v Zagorje, k žalostni Materi božji nad Podšredo in na znane Sv. gore nad Št. Petrom. Škofa gane ta nasvet, ga izpolni in vodi sam ganljive procesije, da bi Bog po Marijini priprošnji nehal s šibo kuge. Ema obljubi žalostni Mariji nad Podšredo s prisego na sv. evangelij, da bo storila nekaj velikega za krščansko vero, ako bo ponehala kuga. Škofova dejanska ljubezen do siromaka, procesije, Emina zaobljuba in spreobrnjenje naroda v verskem in нравnem oziru prežene kugo. Nastopijo rodovitna leta.

Ema izpolni zaobljubo.

Bosanski Hasan paša je zbral veliko vojsko in se je hotel polastiti leta 1593 trdnjave Sisek, da bi imel prost dohod na hrvatsko-slovensko ozemlje. Za popravo topov in orožja v Sisku so bili poslani delavci iz orožarne v Lesičnem pri Pilštajnu. Tem se pridruži Ema v preobleki kot vitez Pavel in pride v Sisek. Hasan paša oblega Sisek, ki bi se bil udal, da ni bodrila z besedo in dejanji krščanske posadke slovenska junakinja Ema. Slednjič prihitijo oblegancem na pomoč Slovenci in Hrvati, in porazijo tolikanj močnejšo turško vojsko pri Sisku in jo potisnejo v Kolpo, kjer utone pretežna večina.

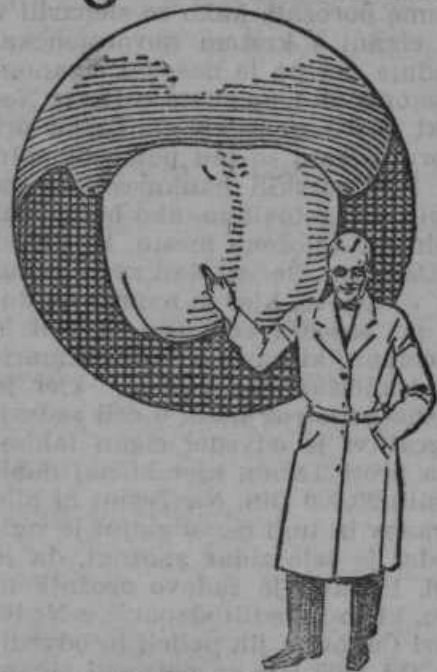
V zahvalo za izpolnjeno zaobljubo obdaruje junakinja Ema po povratku iz vojne Marijo z zlatim žezlom, s krono iz turškega zlata in s prstanom.

Ema še živi tudi po zmagi nad Turki pri Sisku na Pilštajnu kot mati revežev in bolnikov in umrje v stanju svetosti.

Povest je polna dogodkov in povdarja, kako so ukrotili Slovenci in Hrvatje tesno združeni tudi najhujše trojno gorje.

Brez zobnega kamna

bodo in ostanejo zobje čvrsti in obvarovani težkega obolenja edino z rednim negovanjem s Sargovim Kalodontom. Samo Sargov Kalodont vsebuje učinkoviti dodatek proti zobnemu kamnu (Sulforicinoleat po Dr. Bräunlichu). Vsakdo more ohraniti sedaj čvrste in zdrave zobe.

KALODONT

Proti zobnemu kamnu

Povest je spisal Januš Golec, ki ga naši čitatelji itak poznajo. Izhajala bo v »Slovenskem Gospodarju«.

Naj ne bo nobene hiše, kjer bi ne imeli hranjeno to povest iz naših domačih krajev in iz domač zgodovine!

Zato naročajte »Slovenskega Gospodarja« in sedanji naročniki pregovorite sosede in prijatelje, ki so ga doslej hodili k vam čitat, da si ga naj sami naročijo.

»Slovenski Gospodar« stane celoletno 32 Din, polletno 16 Din, četrtletno 9 Din in se naroča pri upravi »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5.

*

Švabsko-nemška kulturna zveza je priredila dne 22. oktobra predavanje, spremljano s skioptičnimi slikami, o umetninah severne dravske banovine. Kot govornik je nastopil dr. Semetkovski iz Avstrije, ki je državni konservator in poročevalec za ljudsko prosveto na Nemškem Štajerskem. Spričo tega nam je dovoljeno vprašati: Ali bi smel kak govornik iz Jugoslavije nastopiti na Koroškem, recimo v Celovcu, ter tamkaj poročati našim slovenskim bratom o lepota slovenske Koroške? Na to vprašanje ni treba dati odgovora, ker ga dajejo žalostna dejstva.

Tako skrbijo za delavce. Socialistični gospodje okoli »Delavske politike« in »Volksstimme« se z veliko vnemo potegujejo za to, da bi se ljudje dali po smrti sežgati. To stane veliko denarja.

Da bi si ga oskrbeli, so ustanovili društvo »Ogenj«, za katero v svojih listih ognjevito agitirajo. Dokler si ne bodo zgradili lastnega sežigališča, jim bode na razpolago graško, ki bo baje v juliju bodočega leta začelo s svojim obratom. Naši »Ognjičarji« bodo imeli to ugodnost, da se bodo mogli dati v Gradcu sežgati za isto ceno kot graški sodrugi. Spričo te ognjevitosti sežigateljnosti gotovih gospodov delavci zmagujejo z glavami, vprašujoč: »Kaj imamo od tega, če nas po smrti sežgejo? Sedaj nam naj oskrbijo kuriva, hrane in obleke.« Za takšne opomine pa gospodje niso dosti dostopni, marveč v »Delavski politiki« ponovno zatrjujejo, da »bodo ustanovitelji »Ognja« skušali s pomočjo tega društva polagoma omogočiti tudi revežem ceno upepeljitev.« Torej takšna je skrb teh gospodov za delavce: »Revežem ceno upepeljitev!«

Nenadna smrt. Znanega veleposestnika, župana in krčmarja v Limbušu pri Mariboru, g. Srečka Robiča, je zadela v četrtek dne 22. oktobra smrtno kap. Na sodišču je predložil kandidatno listo za Maribor desni breg. Po predložitvi liste se je podal k srezkemu glavarju, kjer ga je zadela kap. Rajni je bil podnačelnik mariborskega cestnega odbora, znan ter spoštovana osebnost. Ostani mu ohranjen časten in hvaležen spomin!

Smrt mladega trgovca. V Mariboru je umrl mlad trgovec Franjo Lah, ki je imel manufakturno trgovino v Vetrinjski ulici.

Smrt znanega tovarnarja. V Gradcu je umrl 67letni tovarnar usnja v Konjicah, g. Lovrenc Laurich. Rodom je bil iz Št. Vida pri Stični in se je povzpел s pridnostjo, poštenostjo in podjetnostjo od usnjarskega pomočnika do daleč po naši domovini znanega tovar-

narja. Svetila mu večna luč, preostanim naše sožalje!

Ne bodite lahkoverni! Pred nekaj dnevi smo poročali, kako so sleparili v Rušah cigani s krstom novorojenčka. Baš zadnje dni pa je nasel ciganom in bil skoraj ob lepo svoto zidar iz Negove, ki je bil zaposlen na Teznu pri Mariboru. Cigani so mu pokazali poln pisker 100dinarskih bankovcev in ga preslepili z zagotovitvijo, ako bo položil 5000 Din na določeno mesto, bo prejel zato 20.000 Din. Še isti dan se je podal domov v Negovo, kjer je nabral na domu in pri sosedih 4200 Din. Izročil je denar ciganu, ki ga je odvedel v mariborsko frančiškansko cerkev, kjer je zidar prisegel strog molk o celi zadevi. Po pogostitvi je odvedel cigan lahkovernega proti Teznu, kjer bi naj dobil zaželenih 20.000 Din. Na Teznu ni bilo več ciganov in tudi cigan goljuf je izginil. Sedaj je šele zidar spoznal, da je nasedel. Prijavil je zadevo orožnikom v Ptuj, ki so izsledili sleparje v Nedelišču pri Čakovcu, jih prijeli in odvedli v Ptuj. Od 4200 Din so potrošili cigani že 1000 Din, ostalo je dobil osleparjeni nazaj. Pri sedanji splošni krizi bi bili ljudje že lahko bolj previdni in ne tolikanj lahkoverni celo napram ciganom, ki so vendar na najslabšem glasu!

Čestne čitatelje opozarjamo na današnjo prilogo znane pooblaščenice prodajalnice srečk državne klasne loterije Serdarušić & Komp., Beograd, Knjeginje Ljubice 16.

Težko je ponesrečil v Peklu pri Mariboru 71letni dninar Martin Nerat. Padel je v 5 m globok jarek, kjer je obležal s težkimi notrajnimi poškodbami in so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

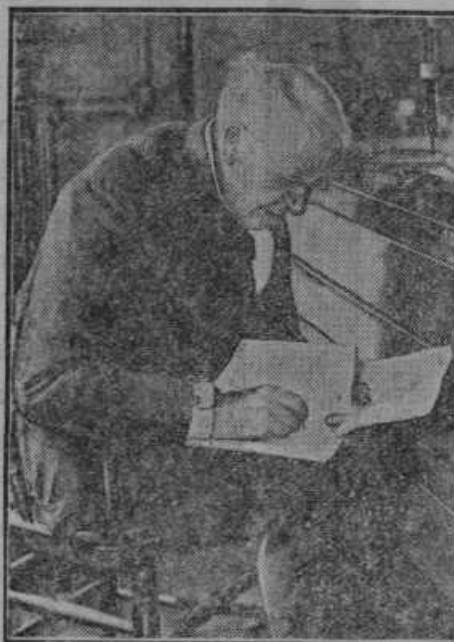
Presenečen med dvema avtomobila. Dne 21. oktobra sta presenetila v Celju pred palačo Ljudske posojilnice 21letnega elektromonterja Viktorja Drofenika od Sv. Florijana pod Bočem dva avtomobila od dveh smeri. Drofenik je zašel na križišču med oba voza, od katerih ga je eden pognal ob drugi avto, na katerem je bil g. Stiger. Stigerjev avto je sunil žrtev proti prvemu vozu, ki se ni zmenil za ponesrečenega, ampak je odpeljal naprej. Močno poškodovanega Drofenika je naložil gospod Stiger na avto in ga odpeljal v bolnico.

Huda poškodba rudarja. V rudniku v Velenju je zasula utrgana plast 31letnega rudarja Alojzija Časa. Revezu je zlomilo hrbtenico in ga tudi sicer poškodovalo, da je bil prepeljan v brezupnem stanju v celjsko bolnico.

Opasen mrjasec. Dne 19. oktobra se je zmotil mrjasec k Janezu Kauranu, posestniku na Spodnji Velki. Kauran je hotel mrjasca napoditi, a ta se je obrnil proti njemu in ga tako ranil, da je moral priskočiti obgrizenemu na pomoč zdravnik.

Kedo jo je napadel? Pri Ivanu Pulko v Varvaselu pri Ptuj je služila kot dekla 23letna Katarina Kores iz Zetal. Dne 22. oktobra krog 10. ure zvečer je odšla dekla po nujnih opravkih, a je ni bilo več nazaj. Naslednji dan so jo našli v bližini hiše vso krvavo in v nezavesti. Po prepeljavi bolnico v Ptuj

je izdihnila, ne da bi se bila zavedla in izdala zagonetnega napadalca.

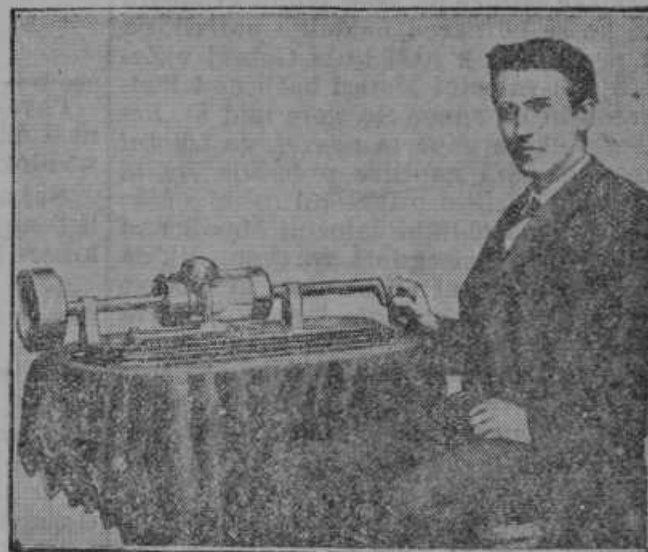
K smrti največjega iznajditelja Edisona. Na sliki vidimo Edisona v visoki starosti 85 let nekaj mesecev pred smrtjo.

Velika poneverba v Celju. Miroslav Gobec je poneveril v Celju 113.000 Din. Dvignil je pri Hranilnem in posojilnem društvu v Celju 103.000 Din, pri podružnici Ljubljanske kreditne banke pa 10.000 Din. Dobili so pri njem le še 8000 Din.

Vlomljeno je bilo v noči v krčmo ter mesnico Ane Forte na Vodah pri Trbovljah. Vlomilci so se pokrepčali in izgubili s 300 Din gotovine.

Izdaten plen vlomilcev. V noči od 23. na 24. t. m. so odnesli še neokriti vlomilci iz velike Wertheimske blagajne v Ljubljani 90.000 Din, ki so bili last stavbene družbe na Dunajski cesti 27. Uzmoviči so blagajno narezali in izvlekli iz nje toliko denarja, kolikor so ga dosegli skozi izrezano odprtino.

Še na Ljubljani se ne more ogniti eden čoln drugemu. Na Ljubljani je zadel v gosti megli motorni čoln ob z opeko naloženega, v katerem je spal Matko Milavec iz Podpeči. Čoln z opeko se je potopil na mestu, kjer je Ljubljana 10 m globoka. Žrtev nesreče je postal tudi čolnarjev suknjič, v katerem je bilo nad tisoč Din gotovine. Škoda radi potopljene opeke znaša 10.000 Din.

Mladi Edison z iznajdbo fonografa. Aparat je dajal od sebe človeške glasove in so bili poslušalci prvotno uverjeni, da je nekje pri mizo skrit človek, ki govori iz — trebuha.

Njujorški ognjegasci bodo dobili obleko iz azbesta, ki jih čisto zaščiti napram ognju. Slika nam kaže dva v azbestno obleko oblečena moža, ki mirno kartata, dasiravno sta obdana kron in kron od plamenečega ognja.

Ogenj uničil vinčarijo. V Bresternici pri Mariboru je uničil požar viničarijo dr. Maleka z gospodarskimi poslopji vred. Škodo cenijo na 80 tisoč dinarjev.

Prijet tat. Pri čevljarju Ivanu Pečolar, po domačem Klodišniku, v Topolšici pri Šoštanju, je bilo pokradeno iz delavnice obutvi za 1000 Din. Kot uzmovič je bil izsleden brezposelni čevljarški pomočnik Franc Jug iz Lepš pri Šoštanju, ki je svoječasnno delal pri Pečolarju!

Železničar smrtno ponesrečil. Na rajhenburški postaji je smrtno ponesrečil pri premiku vagonov 30letni železničar Ivan Jelič. Zapušča ženo in dvoje nedoraslih otrok.

V potoku utonila. Brezposelni rudar Potisk iz Jablanc pri Litiji si je kuhal kosilo in ni zapazil, da mu je izginila iz sobe 2½letna hčerkica. Ker otroka le ni bilo na spregled, je šel oče pogledat in zapazil, kako se mu potaplja otroče v potoku. Ko je otel deklico iz vode, je bila že mrtva.

Radi mladostne nepreudarnosti prostovoljno v smrt. Nad Puterhofom pri Tržiču na planini so našli 23letno Marijo Ogris s prestreljenim srcem in 22letnega gozdarskega pripravnika Franca Müller z dvakrat prestreljenimi prsi in seve oba že mrtva na lovski poti. Očividno je ustrelil Müller najpoprej Marijo in potem še sebe. Vzrok samomora ni pojasnjen.

Samomor mladenke. Na tračnice dotenjskega vlaka v Ljubljani je legla 24letna Rica Kavčič in si končala življenje iz nepojasnjene vzroka.

Strel na tihotapko. Dne 19. oktobra je ustavila finančna straža med Žiri in Idrijo tri tihotapke, ki so pričele bežati. S strelom je zadela straža eno, ostali dve sta pa pobegnili na italijansko ozemlje. Obstreljena je 51letna Frančiška Likar, vdova po idrijskem rudarju. Pri njej so našli tobak ter saharin in jo oddali v ljubljansko bolnico.

Silen požar. Dne 21. oktobra je uničil po požigalcu povzročen požar v vasi Podpeč pod Krimom na Kranjskem stanovanjsko hišo posestnika Šusteršiča in 10 gospodarskih poslopij. Škoda znaša 700.000 Din, zavarovalnina je le malenkostna.

Prometni stražnik v zraku. Da bi lahko nadzirali ogromni promet v Londonu, so dali prometni policiji letala na razpolago. Kakor hitro zapazi pilot nad največjimi prometnimi točkami letečega aeroplana motenje in zastoj v prometu, da takoj radio-telefonično navodila spodaj na tleh stoječemu stražniku, katera ta izvede, ali odda še tudi dalje. Iz visočine je mnogo lažje pregledati ogromno množico pešcev in vozil, in radi tega je tudi lažje uravnati promet iz aeroplana, nego s kakega vzvišenega prostora na ulici.

V petih mesecih 45krat oče. Pariškemu čevljarju Renéju Bayer so dali v 10 mesečnem zaporu priliko, da razmišlja o ponesrečenem poskusu: igrati tekom petih mesecev ulogo očeta 45 otrokom. Bayer je izmaknil v dobrodelni pisarni večje število predlog in te je pozneje izpolnjeval po potrebi. Ako mu je predlo za denar, je javil rojstvo otroka. Na ta

način je dobil s pomočjo petmesečnih potvorb 50.000 frankov podpore in nagrade. V Franciji prejmejo stariši za novorojenčka posebno premijo. Za vsakega pri dobrodelnem zavodu javljenega otroka si je izmislil novo ime, istotako tudi za mater. Slednjič pa se je pri prehudi zaposlenosti toliko zmotil, da je javil tekom enega tedna tri otroke — iste matere. Ta izrednost pa je bila povod za preiskavo in čevljarja so obsojili radi goljufije na desetmesečni zapor.

Kadar kupuješ, glej na to, da ne boš preveč izdal. Za Vaš trdo prislužen denar morete že dobiti malo več kot si sami mislite. Danes, ko so cene padle, se da marsikaj kupiti za mali denar. Obleke, perilo, čevlje, blago za obleke dobite v Trgovskem domu Stermecki v Celju že po cenah, ki popolnoma odgovarjajo razmeram časa. Oglejte si ilustrirani cenik in se prepričajte po možnosti osebno. 1527

Za negovanje telesa, za jačanje udov in zaščito pred obolenjem je Fellerjev Elsafluid priznано domače sredstvo in kozmetikum, že 35 let splošno priljubljen. Poskusna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvo-nih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina. Fl. 2.

LUX

PODALJŠUJE TRPEŽNOST
VAŠEGA PERILA!

LUX PERE
TAKO UDOBNO!

V VROČI
VODI RAZTOPITI
V MLAČNI PRATI
V MLAČNI
IZPLAKNITI

Svilene nogavice niso več luksu odkar obstoji LUX!

Nogavice — ki so oprane z Luxom — so dvakrat tako trpežne. Vendar je potrebno, da jih večkrat perete, ker nesnaga in prah škodujeta tkanini. Lux pere temeljito, ne da bi škodoval svili in rokam.

Družinska pratika za leto 1932 je izšla. Do bi se v vseh trgovinah in trafikah po 5 Din. Segajte pridno po njej. 1548

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 378

*

Žepni koledar za gospodaje

z bogato vsebino, vezan v celo platno, stane 10 Din. Pošljite denar ali znamke naprej pri naročilu, dobite poštne prosto pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Gospodinjski koledar

enake velikosti in izdelave kot gospodarski koledar, tudi iste cene, se naroča pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Naj gospodinja in pa gospodar imata letos vsak svoj koledar, kjer dosti se poučnega dobi, zato ga hitro vsak naj naroči in pošlje dinarjev deset naprej, nakar dobi ga še poštne frej.